

**ΣΧΟΛΗ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ,
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
& ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

**ΤΜΗΜΑ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ
ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΓΣ 5/27-3-2019**

Συντάκτρια: Μοίρα Πολοξένη, Καθηγήτρια

1.ΓΕΝΙΚΑ

Για την ολοκλήρωση των σπουδών για την απόκτηση πτυχίου από το Τμήμα Διοίκησης Τουρισμού, προβλέπεται η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας. Η εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας είναι μια από τις πιο δημιουργικές προκλήσεις του προγράμματος σπουδών του τμήματος Διοίκησης Τουρισμού. Προσφέρει στον φοιτητή την ευκαιρία να αποδείξει ότι έχει την ικανότητα να χρησιμοποιήσει τις γνώσεις που απέκτησε από τη φοίτησή του στο τμήμα Διοίκησης Τουρισμού και να ολοκληρώσει μία μελέτη με τη βοήθεια του επιβλέποντα καθηγητή. Επίσης, δίνει στον φοιτητή τη δυνατότητα να διερευνήσει σε βάθος ένα θέμα που τον ενδιαφέρει, εφαρμόζοντας μια συστηματική μεθοδολογική και επιστημονική προσέγγιση.

2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

2.1. Υποβολή προτάσεων

Οι φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς τα 3/4 των μαθημάτων και είναι εγγεγραμμένοι στο Η' εξάμηνο σπουδών, επιλέγουν ένα θεματικό πεδίο πτυχιακής εργασίας από τα θεματικά πεδία που έχουν προτείνει οι επιβλέποντες καθηγητές στην έναρξη του ακαδημαϊκού έτους και έχει αναρτήσει η Γραμματεία του Τμήματος στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές, μετά από συνεννόηση με τον εισηγητή του θέματος (επιβλέποντα καθηγητή), υποβάλλουν με ευθύνη τους αίτηση στη Γραμματεία με την οποία ζητούν την ανάληψη της εκπόνησης πτυχιακής εργασίας. Η αίτηση υποβάλλεται σε τρία (3) αντίτυπα και συνυπογράφεται από τον επιβλέποντα καθηγητή. Η αίτηση λαμβάνει αριθμό πρωτοκόλλου από τη Γραμματεία του Τμήματος, η οποία κρατά ένα αντίγραφο για το αρχείο της, ένα παραδίδει στον φοιτητή και ένα παραδίδει στον επιβλέποντα καθηγητή. Με τη συμπλήρωση του θέματος στο σχετικό έντυπο, ολοκληρώνεται η δήλωση της Π.Ε. και αρχίζει η προθεσμία της εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας. Σε αντίθετη περίπτωση, θεωρείται ότι δεν έχει δηλωθεί Π.Ε.

Επιβλέπων καθηγητής μπορεί να είναι μόνο μέλος ΕΠ του Τμήματος ή εντεταλμένος διδασκαλίας, κάτοχος διδακτορικού τίτλου σπουδών. Επίβλεψη πτυχιακής εργασίας μπορεί να ανατεθεί σε μέλη ΕΠ ή σε εντεταλμένους διδασκαλίας άλλου Τμήματος της ίδιας Σχολής, μετά από κοινή απόφαση των Γ.Σ. των δύο Τομέων ή σε μέλη ΕΔΙΠ του τμήματος, κατόχους διδακτορικού τίτλου σπουδών. Τα θεματικά πεδία των πτυχιακών εργασιών είναι προσανατολισμένα στα γνωστικά πεδία του Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού.

ΑΙΤΗΣΗ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ημερομηνία: .....
 Αρ. Πρωτ.: .....

Προς: Γραμματεία
 Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού

ΕΠΩΝΥΜΟ:

.....

ΟΝΟΜΑ:

.....

Όνομα Πατέρα:

.....

Εξάμηνο σπουδών:

.....

Αριθμός μητρώου:

.....

Τηλέφωνο επικοινωνίας:

.....

Email:

.....

Παρακαλώ για την έγκριση της εκπόνησης της ακόλουθης πτυχιακής εργασίας:

Τίτλος πτυχιακής στην ελληνική γλώσσα

.....

.....

.....

Τίτλος πτυχιακής στην αγγλική γλώσσα

.....

.....

.....

Περίληψη

.....

.....

.....

.....

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ: 6 μήνες

Ο/Η αιτών/ ούσα

Ο/Η επιβλέπων/ουσα

Υπογραφή

Υπογραφή

(ονοματεπώνυμο)

(ονοματεπώνυμο, ιδιότητα)

**ΑΙΤΗΣΗ ΕΓΚΡΙΣΗΣ ΠΑΡΑΤΑΣΗΣ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ
ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

Ημερομηνία: .....

Αρ. Πρωτ.: .....

Προς: Γραμματεία
Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού

ΕΠΩΝΥΜΟ:

.....

ΟΝΟΜΑ:

.....

Όνομα Πατέρα:

.....

Εξάμηνο σπουδών:

.....

Αριθμός μητρώου:

.....

Τηλέφωνο επικοινωνίας:

.....

Email:

.....

Παρακαλώ για την έγκριση της παράτασης εκπόνησης της ακόλουθης πτυχιακής εργασίας:

Τίτλος πτυχιακής στην ελληνική γλώσσα

.....

.....

.....

Τίτλος πτυχιακής στην αγγλική γλώσσα

.....

.....

.....

Περίληψη

.....

.....

.....

.....

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΤΑΣΗΣ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ : 6 μήνες)

Ο/Η αιτών/ ούσα

Ο/Η επιβλέπων/ουσα

Υπογραφή

Υπογραφή

(ονοματεπώνυμο)

(ονοματεπώνυμο, ιδιότητα)

ΠΙΝΑΚΑΣ

ΑΝΑΘΕΣΕΩΝ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ .....ΕΞΑΜΗΝΟΥ

α/α	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ/ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΑ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΦΟΙΤΗΤΗ	ΑΜ	ΘΕΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ	παρουσίαση

2.2. Χρόνος υποβολής προτάσεων

Ο φοιτητής μπορεί να υποβάλλει αίτηση για ανάληψη πτυχιακής εργασίας κατά την περίοδο των εγγραφών του εξαμήνου και το αργότερο έως ένα μήνα μετά τη λήξη των ανανεώσεων των εγγραφών από τη Γραμματεία. Ως ημερομηνία έναρξης της εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας θεωρείται η ημερομηνία του προσδιορισμού του θέματος της πτυχιακής εργασίας.

2.3. Ελάχιστος και μέγιστος χρόνος υποβολής και χρονοδιάγραμμα συγγραφής πτυχιακής εργασίας.

Ο προβλεπόμενος ελάχιστος χρόνος υποβολής μιας πτυχιακής εργασίας είναι έξι (6) μήνες από την κατάθεση της αίτησης και ο μέγιστος δώδεκα (12) μήνες. Παράταση χορηγείται αποκλειστικά και μόνο για λόγους ανωτέρας βίας, μετά τη σύμφωνη γνώμη του επιβλέποντα καθηγητή. Επέκταση του διαστήματος αυτού μπορεί να υπάρξει μετά από αιτιολογημένη αίτηση του ενδιαφερόμενου και έγκρισή της από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Στην περίπτωση αυτή, λαμβάνεται υπόψη γνώμη του επιβλέποντος την Π.Ε. Φοιτητής, ο οποίος ανέλαβε την εκπόνηση Π.Ε. υπό την επίβλεψη μέλους ΔΕΠ, δύναται με αιτιολογημένη αίτηση προς τη Γ.Σ. Τμήματος να αιτηθεί (μια φορά) την αλλαγή θέματος Π.Ε. ή και επιβλέποντος.

2.4. Υπεύθυνη Δήλωση

Πριν από την εκπόνηση της Πτυχιακής Εργασίας ο/η φοιτητής/τρια υποβάλλει την εξής υπεύθυνη δήλωση:

Ο/Η κάτωθι υπογεγραμμένος/η
..... του

....., φοιτητής/τρια του Τμήματος Διοίκησης Τουρισμού του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, πριν αναλάβω την εκπόνηση της Πτυχιακής Εργασίας μου, δηλώνω ότι ενημερώθηκα για τα παρακάτω:

«Η Πτυχιακή Εργασία (Π.Ε.) αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας, τόσο του συγγραφέα, όσο και του ιδρύματος, και θα πρέπει να έχει μοναδικό χαρακτήρα και πρωτότυπο περιεχόμενο. Γνωρίζω ότι απαγορεύεται αυστηρά οποιοδήποτε κομμάτι κειμένου της να εμφανίζεται αυτούσιο ή μεταφρασμένο από κάποια άλλη δημοσιευμένη πηγή. Κάθε τέτοια πράξη αποτελεί προϊόν λογοκλοπής και εγείρει θέματα ηθικής τάξης για τα πνευματικά δικαιώματα του άλλου συγγραφέα. Αποκλειστικός υπεύθυνος για πιθανή λογοκλοπή είμαι εγώ ως συγγραφέας της Πτυχιακής Εργασίας και φέρω ακεραία και την ευθύνη των συνεπειών, ποινικών και άλλων, αυτής της πράξης».

Πέραν των όποιων ποινικών ευθυνών του συγγραφέα, σε περίπτωση που το Ίδρυμα απονείμει Πτυχίο, αυτό ανακαλείται με απόφαση της Γ.Σ. του Τμήματος. Παράλληλα, με πράξη της Γ.Σ. αναστέλλεται η φοιτητική ιδιότητα του φοιτητή για μια τριετία, ως ποινή για τη διάπραξη λογοκλοπής. Μετά το πέρας της τριετίας, με απόφαση της Γ.Σ. και μετά από αίτηση του φοιτητή, δύναται να ανατεθεί νέο θέμα Πτυχιακής Εργασίας και η εποπτεία του να ανατεθεί σε διαφορετικό καθηγητή. Η

νέα πτυχιακή πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός ενός ημερολογιακού εξαμήνου από την ημερομηνία ανάθεσής της.

3. Γενικές Οδηγίες ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

3.1. Βασικά χαρακτηριστικά και προϋποθέσεις

Η έρευνα για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας πρέπει να έχει βασικά χαρακτηριστικά και να εκπληρώνει ορισμένες προϋποθέσεις. Το άριστο επίπεδο μιας πτυχιακής εργασίας είναι να παρουσιάζει επιστημονική πρωτοτυπία ή/και να συμβάλλει στην προώθηση της γνώσης γύρω από το θέμα που πραγματεύεται.

Τα στοιχεία που θα χρησιμοποιηθούν πρέπει να είναι έγκυρα και η μεθοδολογία που θα ακολουθηθεί πρέπει να στηρίζεται σε γενικά παραδεκτές αρχές για να μπορεί να ελεγχθεί εύκολα και με ακρίβεια. Τα στοιχεία που θα χρησιμοποιηθούν στην πτυχιακή εργασία μπορεί να προέρχονται είτε από πληροφορίες που συλλέγει ο ίδιος ο φοιτητής, είτε από πληροφορίες που έχουν συλλέξει άλλοι. Οι πληροφορίες που συλλέγουν άλλοι βρίσκονται κυρίως σε βιβλία, άρθρα, μελέτες, δημοσιευμένες εκθέσεις, δημοσκοπήσεις, απογραφές και ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων. Τα δεδομένα που συλλέγει ο ίδιος ο φοιτητής προέρχονται κυρίως από ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, κ.ο.κ. Ο επιβλέπων θα συστήσει ποια στοιχεία ή πληροφορίες είναι καταλληλότερα για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας. Επίσης, θα συμβουλεύσει για τον μηχανισμό και τις πρακτικές λεπτομέρειες της συλλογής των στοιχείων.

Το κείμενο της πτυχιακής εργασίας πρέπει να είναι καλογραμμένο και ευανάγνωστο. Ένα δυσνόητο κείμενο με ορθογραφικά και συντακτικά λάθη, με σφάλματα στις βιβλιογραφικές αναφορές και με έλλειψη δομής, οδηγεί σε αναγκαίες αναθεωρήσεις μετά από οδηγίες του επιβλέποντα.

3.2. Επιλογή θέματος

Το θέμα της πτυχιακής εργασίας πρέπει να είναι **εφικτό** και **συγκεκριμένο**. Προτείνεται οι φοιτητές να επιλέγουν θέματα που τους ενδιαφέρουν και τους επιτρέπουν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις τους και τις αναλυτικές τους δεξιότητες. Η επιλογή του θέματος μπορεί να προκύπτει είτε από ιδέες από τις συζητήσεις κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, είτε και από άλλα εξω-ακαδημαϊκά ή επαγγελματικά ενδιαφέροντα.

3.3. Οδηγίες και Περιορισμοί

Ο τρόπος συγγραφής πρέπει να είναι τέτοιος, ώστε να επιτρέπει στον συντάκτη να μεταφέρει το μήνυμα της έρευνάς του καθαρά και συνοπτικά. Πιο συγκεκριμένα, πρέπει να δίνεται μεγάλη προσοχή στη δομή, στη σύνταξη και στη γραμματική διατύπωση της πτυχιακής εργασίας. Η πτυχιακή εργασία πρέπει να έχει λογική ροή και συνέπεια, να αποφεύγονται φλυαρίες και όσα γράφονται να είναι σχετικά με τον σκοπό της μελέτης. Μπορεί να γίνεται χρήση Διαγραμμάτων και Πινάκων, όταν με

αυτά υποστηρίζονται και ενισχύονται τα επιχειρήματα που παρουσιάζονται. Κάθε πτυχιακή εργασία θα πρέπει να συνοδεύεται από μια σύντομη περίληψη 300 λέξεων στην Ελληνική και σε μια από τις κύριες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η περίληψη θα παρατίθεται στην αρχή της διπλωματικής εργασίας. Η εργασία έχει έκταση μεταξύ 15.000-18.000 λέξεων. Στην έκταση αυτή δεν προσμετρώνται τα παραρτήματα. Η εργασία πρέπει να είναι δακτυλογραφημένη. Η πτυχιακή εργασία μπορεί να αναληφθεί από κοινού από δύο σπουδαστές. Στην περίπτωση αυτή, το κείμενο κάθε φοιτητή πρέπει να είναι διακριτό από του άλλου. Επίσης, στην περίπτωση αυτή, ο όγκος της εργασίας προσαυξάνεται κατά 50% ανάλογα. Επισημαίνεται ότι κατά την αξιολόγηση της πτυχιακής εργασίας κάθε φοιτητής μπορεί να βαθμολογηθεί με διαφορετικό βαθμό.

Όσον αφορά τη συγγραφή της πτυχιακής εργασίας πρέπει να ληφθούν υπόψη τόσο η δομή, που παρουσιάζεται παρακάτω, όσο και τα εξής σημεία:

- Η γραμματοσειρά που χρησιμοποιείται πρέπει να είναι Times New Roman. Το μέγεθος της γραμματοσειράς προσδιορίζεται ως εξής:
- Τίτλος Κεφαλαίου: 16 bold
- Τίτλος υποενοτήτων κεφαλαίου: 14 bold
- Κείμενο: 12 (διάστιχο 1,5)
- υποσημειώσεις: 10 διάστιχο μονό
- Η αρίθμηση των σελίδων πρέπει να είναι συνεχής και κάτω στην εξωτερική πλευρά της σελίδας και να περιλαμβάνει τη σελίδα τίτλου.
- Το κείμενο πρέπει να είναι τυπωμένο σε λευκό χαρτί μεγέθους Α4.
- Η πτυχιακή εργασία τυπώνεται σε σελίδες Α4 με αριστερό/δεξιό περιθώριο 3,17 mm, απόσταση πάνω/κάτω 2,54mm και σε 1,5 διάστιχο.
- Το σύστημα παραπομπών και βιβλιογραφίας είναι το σύστημα Harvard.
- Όταν χρησιμοποιούνται διαγράμματα, εικόνες ή πίνακες, τα οποία δεν προκύπτουν από τα αποτελέσματα της εργασίας, πρέπει να αναφέρεται και η πηγή τους [όπως για παράδειγμα: Πηγή: World Tourism Organisation (2018), ... με γραμματοσειρά Times New Roman 11].
- Κάθε εικόνα, διάγραμμα ή πίνακας, πρέπει να αριθμείται, να σχολιάζεται και να αναφέρεται στο κείμενο. Επίσης πρέπει να αναγράφεται με σαφήνεια η πηγή.
- Εάν γίνεται παραπομπή σε Παράρτημα, αυτό πρέπει να αναφερθεί (για παράδειγμα: ..., που παρουσιάζεται αναλυτικά στο Παράρτημα Α).

3.4. Δομή της διπλωματικής εργασίας

Η δομή της πτυχιακής εργασίας θα πρέπει να είναι η εξής:

1. Εξώφυλλο
2. Περίληψη (στην ελληνική)
3. Περίληψη (στη ξένη γλώσσα)
4. Περιεχόμενα
5. Ευχαριστίες (προαιρετικό)
6. Κύριο μέρος της εργασίας – Κεφάλαια
  - i. Εισαγωγή
  - ii. Κεφάλαιο I
  - iii. Κεφάλαιο II, κλπ.
  - iv. Συμπεράσματα
  - v. Προτάσεις

7. Βιβλιογραφία
8. Γλωσσάρι (όπου απαιτείται)
9. Παραρτήματα
  - α. Υλικό που κρίνεται σκόπιμο να μη μπει στο κείμενο
  - β. Διαγράμματα
  - γ. Άλλο απαραίτητο υλικό τεκμηρίωσης (π.χ. νόμοι, χάρτες, ερωτηματολόγια, φωτογραφίες κ.ά.)
  - δ. Ευρετήρια (π.χ. συγγραφέων, θεματικών λημμάτων)

Το εξώφυλλο του κειμένου έχει συγκεκριμένη μορφή και περιλαμβάνει τον τίτλο της πτυχιακής εργασίας (στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα), το τμήμα, τα ονόματα του φοιτητή και του επιβλέποντα, τον αριθμό μητρώου του φοιτητή, την ιδιότητα του επιβλέποντα, τον τόπο, το ακαδημαϊκό έτος και το μήνα. (Σχετικό υπόδειγμα ακολουθεί).

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

(τίτλος πτυχιακής εργασίας)

.....

ΦΟΙΤΗΤΗΣ/ΤΡΙΑ:
(ονοματεπώνυμο)
(Α.Μ.)

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ /ΟΥΣΑ
(ονοματεπώνυμο)
Ιδιότητα (συμπληρώνεται ανάλογα: Καθηγητής, Αν. Καθηγητής, Επικ. Καθηγητής)

ΑΘΗΝΑ, ...

Στη δεύτερη σελίδα ακολουθεί η περίληψη, στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα και η οποία πρέπει, στο μικρότερο δυνατό διάστημα (περίπου 300 λέξεις), να παρέχει στον αναγνώστη μία καλή πληροφόρηση σχετικά με τους στόχους, τη μέθοδο προσέγγισης και τα κύρια συμπεράσματα της εργασίας. Ο τίτλος και η απόδοση της περίληψης της πτυχιακής στην αγγλική γλώσσα ελέγχεται, για την ορθή διατύπωση, από τον επιβλέποντα ή από μέλος ΕΠ με σχετική ειδικότητα. Στη συνέχεια, παρατίθεται ο πίνακας περιεχομένων της εργασίας. Αμέσως μετά παρατίθενται οι ευχαριστίες (προαιρετικά) και ακολουθεί το κυρίως μέρος της εργασίας το οποίο χωρίζεται στην εισαγωγή, στα κεφάλαια και στα συμπεράσματα.

Εισαγωγή

Η **εισαγωγή** πρέπει να περιλαμβάνει μια περιγραφή του θέματος και μια

περιληπτική παρουσίαση της προσέγγισης που ακολουθείται. Στην εισαγωγή θα πρέπει σύντομα, αλλά περιεκτικά, να αναφέρονται (με τη σειρά που ακολουθούν):

- Ο προσδιορισμός του θέματος της πτυχιακής εργασίας (μια παράγραφος).
- Η σχετική διεθνής εμπειρία στην προσέγγιση και λύση του προβλήματος (μια παράγραφος).
- Ο σκοπός και οι στόχοι της πτυχιακής εργασίας (μια παράγραφος).
- Η περιγραφή της γενικής μεθοδολογίας, μεθόδου, της προσέγγισης της πτυχιακής εργασίας (δηλαδή ο συνδυασμός των «πρόβλημα – θεωρία – μέθοδος») (δύο παράγραφοι).
- Συνοπτική παρουσίαση των κεφαλαίων που θα ακολουθήσουν (μέγιστο, μια παράγραφος για κάθε κεφάλαιο).

Εκτιμάται ότι η εισαγωγή δεν πρέπει να ξεπερνά τις 2-2,5 σελίδες.

Το **κυρίως μέρος** της πτυχιακής εργασίας αναπτύσσεται, συνήθως, σε περισσότερα κεφάλαια. Πρέπει να υπάρχουν τα παρακάτω κεφάλαια/ενότητες:

Προσδιορισμός του προβλήματος και διεθνής εμπειρία

Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει τη σχετική θεωρία, τη διεθνή βιβλιογραφία, τα αποτελέσματα προηγούμενων ερευνών, συγκρίσεις, κριτικές, διαφοροποιήσεις στη μεθοδολογία που διάφοροι ερευνητές ακολούθησαν, κ.λπ.

Κατά τη συγγραφή θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα παρακάτω:

- Να προσδιορίζεται η ουσία του θέματος της πτυχιακής εργασίας.
- Να γίνεται χρήση μόνο της σχετικής βιβλιογραφίας, θεωρίας, πηγών και μεθόδων.
- Να αποφεύγεται η περιγραφική πληροφορία (trivial), η οποία μπορεί να βρεθεί εύκολα ή είναι ευκόλως εννοούμενη ή είναι πολύ γνωστή.
- Να γίνεται χρήση θεωρητικών και πρακτικών παραδειγμάτων για την ισχυροποίηση των απόψεων.
- Να αποφεύγονται οι επαναλήψεις.
- Να χρησιμοποιούνται θεωρίες, πρακτικές, υποδείγματα κ.λπ.
- Να παρουσιάζονται αυτά που χρειάζονται με συγκριτική και κριτική σκέψη.
- Να υπάρχουν σύνδεσμοι μεταξύ των κεφαλαίων, ενοτήτων και υποενοτήτων.

Μεθοδολογία

Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει τη μέθοδο, τα υποδείγματα, τη μεθοδολογία κ.λπ. στα οποία στηρίζεται η εμπειρική διερεύνηση της εργασίας. Η μεθοδολογία της έρευνας προσδιορίζεται από τον επιβλέποντα ανάλογα με τη μορφή της έρευνας που θα διενεργηθεί (ποιοτική, ποσοτική, μελέτη περίπτωσης, επιχειρηματικό σχέδιο κ.λπ.). Κατά τη συγγραφή θα πρέπει να αποφεύγονται αναφορές σε υποδείγματα και μεθόδους που δεν είναι χρήσιμα στην πτυχιακή εργασία ή στην εμπειρική εφαρμογή, εάν υπάρχει.

Εμπειρική Εφαρμογή

Η ενότητα αυτή (εάν υπάρχει) αναφέρεται στα αποτελέσματα της εμπειρικής προσέγγισης και μπορεί να περιλαμβάνει (ενδεικτικά): ελέγχους υποθέσεων, ανάλυση διακύμανσης, συσχέτιση και παλινδρόμηση, μη-παραμετρικούς ελέγχους,

κ.ά. Στην ενότητα αυτή πρέπει να παρουσιάζονται μια σειρά από θέματα, άλλες:

- Το σύνολο των δεδομένων (πού βρέθηκαν, πώς βρέθηκαν, εξαντλητικά κάθε πηγή απόκτησης δεδομένων, είδος δεδομένων, χρονικό διάστημα που καλύπτοάλλες τις αδυναμίες των δεδομένων, καθώς και εάν αποτελούν δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν σε προγενέστερες έρευνες, πιθανάάλλες άλλες χώρες, περιπτώσεις ή/και χρονικές περιόδους).
- Το στατιστικό λογισμικό που χρησιμοποιήθηκε, π.χ. Statistical Package for Social Sciences–SPSS, Excel, MiniTab κ.λπ.
- Πολύ σύντομη αναφορά στη μέθοδο, υπόδειγμα από την προηγούμενη ενότητα (Μεθοδολογία), καθώς και τη διαχείριση των δεδομένων. Επιπλέον, πρέπει να παρουσιάζεται μια στατιστική (περιγραφική) ανάλυση αυτών των δεδομένων, η οποία θα σχολιάζεται σε σχέση με το πρόβλημα που αναλύεται.
- Τα αποτελέσματα της εφαρμογής (πίνακες ή όποια άλλη μορφή παρουσίασης κρίνεται απαραίτητη). Τα αποτελέσματα πρέπει να σχολιαστούν σε διαφορετικά επίπεδα, ταυτόχρονα:
  - (i) Από στατιστικής πλευράς
  - (ii) Συγκριτικά με τα αποτελέσματα άλλων ερευνών
- Η παρουσίαση και ο σχολιασμός πρέπει να είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με το πρόβλημα, αλλά και τη σχετική συζήτηση και σύγκριση με άλλες μελέτες. Επίσης, η όλη εμπειρική ανάλυση, παρουσίαση, συζήτηση αποτελεσμάτων κ.λπ. πρέπει να αντιστοιχούν στα Συμπεράσματα.

Εάν το αντικείμενο που διαπραγματεύεται η πτυχιακή εργασία αναφέρεται σε νομικά θέματα πρέπει να υπάρχει η απαραίτητη τεκμηρίωση, αντίστοιχη αυτών των σχετικών ακαδημαϊκών νομικών κειμένων (νομοθετημάτων, συγγραμμάτων, άρθρων κ.λπ.).

Συμπεράσματα-προτάσεις

Το τελευταίο κεφάλαιο περιλαμβάνει τα συμπεράσματα-προτάσεις, όπου συνοψίζεται ολόκληρη η εργασία με έμφαση στα αποτελέσματα που κατέληξε ο φοιτητής και γίνονται προτάσεις για περαιτέρω έρευνα. Τα συμπεράσματα πρέπει να είναι σχετικά σύντομα (περίπου σε μια σελίδα). Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει τα κυριότερα αποτελέσματα και συμπεράσματα της εργασίας.

Βιβλιογραφικές Αναφορές

Στη συνέχεια παρατίθεται η βιβλιογραφία κατά αλφαβητική σειρά, η οποία πρέπει να καλύπτει πλήρως τις αναφορές που περιέχονται στο κείμενο της εργασίας σε κάθε συγγραφέα, ερευνητικό οργανισμό και πηγή. Η βιβλιογραφία παρατίθεται στο τέλος της πτυχιακής εργασίας και διαχωρίζεται σε ελληνική και ξένη. Ανάλογα μπορεί να υπάρχει και αναφορά σε ιστοσελίδες και νομοθεσία. Ο τρόπος παραπομπών και βιβλιογραφίας πρέπει να ακολουθεί το σύστημα Harvard (Harvard Referencing System).

Τέλος, ακολουθεί το γλωσσάριο (αν και όπου απαιτείται). Εάν υπάρχουν παραρτήματα, αυτά παρατίθενται στο τέλος του κειμένου της εργασίας και οι τίτλοι τους αναφέρονται στα περιεχόμενα.

Παρακάτω παρουσιάζεται ένα αναλυτικό υπόδειγμα με βάση το οποίο πρέπει να αναπτύσσεται η πτυχιακή εργασία.

Εξώφυλλο: Τίτλος εργασίας στην ελληνική και αγγλική γλώσσα

Περιεχόμενα:

	Σελίδα
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	...
ΠΕΡΙΛΗΨΗ (στη ξένη γλώσσα)	...
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΕΙΣΑΓΩΓΗ	
1.1	...
1.2	...
...	...
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: (ΤΙΤΛΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ)	
2.1	...
2.2	...
...	...
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: (ΤΙΤΛΟΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ)	
3.1	...
3.2	...
...	...
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ν: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	
v.1	...
v.2	...
...	...
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	

3.5. Ο ρόλος του επιβλέποντα

Ο ρόλος του Επιβλέποντα Καθηγητή είναι να βοηθήσει και να κατευθύνει τον υποψήφιο τόσο στην επιλογή του θέματος, όσο και κατά τη διάρκεια της συγγραφής της πτυχιακής εργασίας, να σχολιάζει/διορθώνει/βελτιώνει τακτικά τα κείμενα που του παραδίδει ο υποψήφιος και να τον καθοδηγήσει στην έρευνα.

3.6. Έγκριση της πτυχιακής εργασίας

Εφόσον ο επιβλέπων καθηγητής θεωρήσει ότι η πτυχιακή εργασία είναι επαρκής και πληροί τις προβλεπόμενες προδιαγραφές, ενημερώνει το φοιτητή ότι μπορεί να προχωρήσει στην επίσημη υποβολή της. Για την υποβολή της εργασίας συμπληρώνεται και υπογράφεται αίτηση (ΕΝΤΥΠΟ 4), στο οποίο αναγράφονται τα στοιχεία του φοιτητή, το θέμα της εργασίας και τα στοιχεία του επιβλέποντα. Η αίτηση του φοιτητή για την υποβολή της πτυχιακής εργασίας, στην οποία περιλαμβάνεται η έγκριση του επιβλέποντος και η εισήγηση για την τριμελή επιτροπή αξιολόγησης, υποβάλλεται στη Γραμματεία του Τμήματος. Στην αίτηση επισυνάπτεται ένα (1) αντίτυπο της πτυχιακής εργασίας και δύο (2) σε ηλεκτρονική μορφή (σε μορφή word και όχι σε μορφή pdf).

Στο τέλος της πτυχιακής εργασίας θα πρέπει να περιλαμβάνεται και να υπογράφεται το ακόλουθο κείμενο:

«Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1986 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι δε πηγές που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον».

3.7. Παρουσίαση της Πτυχιακής Εργασίας

Η παρουσίαση-αξιολόγηση της πτυχιακής εργασίας πραγματοποιείται καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, μετά από συνεννόηση του επιβλέποντος καθηγητή και του φοιτητή. Η παρουσίαση πραγματοποιείται ενώπιον της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής. Την παρουσίαση αυτή μπορούν να παρακολουθήσουν όλα τα μέλη Ε.Π. και οι φοιτητές της Σχολής. Το Πρακτικό Αξιολόγησης της Πτυχιακής Εργασίας (ΕΝΤΥΠΟ 5) κατατίθεται με μέριμνα του επιβλέποντος στη Γραμματεία του Τμήματος.

Η τριμελής εξεταστική επιτροπή αποτελείται τουλάχιστον:

- α) από τον επιβλέποντα Καθηγητή,
- β) δύο επιπλέον μέλη που είναι συγγενούς ειδικότητας προς το θέμα της υπό κρίσης εργασίας. Σε περίπτωση έλλειψης μελών Ε.Π. συναφούς ειδικότητας στο Τμήμα, η Τριμελής Επιτροπή συμπληρώνεται με απόφαση του Διευθυντή της Σχολής από μέλη Ε.Π. άλλου Τμήματος, που έχουν συνάφεια με το αντικείμενο.

Σημειώνεται ότι, τόσο ο επιβλέπων, όσο και τα άλλα δύο μέλη της επιτροπής αξιολόγησης, ελέγχουν σχολαστικά το κείμενο της πτυχιακής για τυχόν λογοκλοπή ή αντιγραφή. Εάν διαπιστωθεί λογοκλοπή ή αντιγραφή, τότε η πτυχιακή απορρίπτεται και ο φοιτητής μηδενίζεται.

Η παρουσίαση χωρίζεται σε δύο μέρη και κυμαίνεται χρονικά συνήθως στα 15-20 λεπτά. Βέβαια, η έκταση και το βάθος της προφορικής εξέτασης είναι ανάλογα της μορφής παρουσίασης της εργασίας που σημαίνει ότι η σε ορισμένες περιπτώσεις η παρουσίαση μπορεί να διαρκέσει περισσότερο από 20 λεπτά. Στο πρώτο μέρος, ο φοιτητής παρουσιάζει την εργασία του στην επιτροπή. Η εργασία πρέπει να υποστηρίζεται οπτικά με διαφάνειες ή/και με τη χρήση PowerPoint ή/και με τη χρήση έντυπου υλικού. Κατά το δεύτερο μέρος της διαδικασίας, τα μέλη της επιτροπής υποβάλουν διευκρινιστικές ερωτήσεις, ώστε να διαμορφώσουν άποψη για την ορθότητα και την πληρότητα της λύσης που δόθηκε στο πρόβλημα και για τον βαθμό συμμετοχής καθενός από τους συμμετέχοντες (αν υπάρχουν περισσότεροι του ενός) στην επεξεργασία του θέματος.

Μετά την προφορική παρουσίαση, οι αξιολογητές συμπληρώνουν το Πρακτικό Αξιολόγησης βαθμολογώντας την πτυχιακή εργασία. Τα μέλη της τριμελούς επιτροπής κρίνουν και βαθμολογούν ανεξάρτητα κατά την εκτίμησή τους. Ο τελικός βαθμός της εργασίας είναι ο μέσος όρος της βαθμολογίας των εξεταστών. Σε περίπτωση που η πτυχιακή εργασία έχει ανατεθεί σε περισσότερους από έναν φοιτητή, τότε η βαθμολογία τίθεται για τον κάθε ένα ξεχωριστά. Σε περίπτωση που υπάρχει διαφορά στην αξιολόγηση μεγαλύτερη των τριών (3) μονάδων πρέπει να δικαιολογείται η βαθμολογία της επιτροπής εξέτασης.

Σε περίπτωση που η τριμελής επιτροπή κρίνει ότι η πτυχιακή εργασία είναι ελλιπής, τότε παραπέμπεται σε συμπληρωματική επεξεργασία. Στην περίπτωση αυτή, η παρουσίαση λαμβάνει χώρα σε επόμενη εξεταστική περίοδο σύμφωνα με τα πιο πάνω, οπότε επαναλαμβάνεται η διαδικασία υποβολής και εξέτασης αυτής.

Μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης ο επιβλέπων καθηγητής καταθέτει στη Γραμματεία του Τμήματος το Δελτίο Αξιολόγησης Πτυχιακής Εργασίας, το οποίο

έχει τον τελικό βαθμό καθώς και τις υπογραφές των μελών της επιτροπής.
Αντίγραφο αυτού του Δελτίου κρατά ο επιβλέπων καθηγητής.

Η μορφή του πρακτικού αξιολόγησης (ΕΝΤΥΠΟ 5) είναι η ακόλουθη:

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ*

Ημερομηνία : .....

Αρ. Πρωτ.....

ΠΡΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΕΠΩΝΥΜΟ	:	LAST NAME	:
Όνομα	:	First Name	:
Αριθμός Μητρώου	:		
Θέμα Πτυχιακής Εργασίας:			
Subject of Thesis:			
Επιβλέπων/ουσα Καθηγητής/τρια	:	Supervisor	:
Ημ/νία Παρουσίασης Πτυχιακής Εργασίας	:		

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ	ΒΑΘΜΟΣ (αριθμητικός)	ΒΑΘΜΟΣ (ολογράφος)
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ				
ΜΕΛΟΣ				
ΜΕΛΟΣ				

*Το πρακτικό, στην περίπτωση ανάληψης ΠΕ από δύο φοιτητές, συμπληρώνεται για κάθε φοιτητή χωριστά,

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Επιβλέπων

Μέλος

Μέλος

(Όνομ/μο, Υπογραφή)

(Όνομ/μο, Υπογραφή)

(Όνομ/μο, Υπογραφή)

Με την ολοκλήρωση των ανωτέρω διαδικασιών, η Γραμματεία υποχρεούται να καταρτίσει «Πίνακα Αποφοίτων». Ο Πίνακας ανακοινώνεται μέσω της ιστοσελίδας του Τμήματος και αναρτάται στον Πίνακα Ανακοινώσεων της Γραμματείας και παράλληλα κοινοποιείται σε όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος.

3.8. Αντιγραφή και/ή Λογοκλοπή

Τόσο η αντιγραφή, όσο και η λογοκλοπή, αποτελούν σημαντικότερα ζητήματα (ηθικά αλλά και πειθαρχικά) και θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να αποφεύγονται. Εάν υπάρχουν ενδείξεις αντιγραφής και/ή λογοκλοπής σε εργασία, ο Επιβλέπων μπορεί να εξετάσει το ζήτημα σε βάθος με διάφορα μέσα (αντιπαραβολή με τα κείμενα από τα οποία έχει γίνει η λογοκλοπή, έλεγχος μέσω συστήματος ελέγχου λογοκλοπής, προφορική εξέταση του φοιτητή κ.ά.) και σε περίπτωση επιβεβαιωμένης αντιγραφής και/ή λογοκλοπής δε θα συναινέσει στην τελική παρουσίαση της Εργασίας. Ειδικότερα: ποσοστό της λογοκλοπής έως 10% είναι αποδεκτό, από 10-20% επιστρέφεται στον φοιτητή για διορθώσεις, από 20% και πάνω η εργασία απορρίπτεται.

Επίσης, εξέταση αναφορικά με πιθανή αντιγραφή και/ή λογοκλοπή μπορεί να γίνει και κατά την τελική παρουσίαση και υποστήριξη της Εργασίας, τόσο από τον επιβλέποντα, όσο και από τα μέλη της τριμελούς επιτροπής.

Σε περιπτώσεις διαπιστωμένης αντιγραφής και/ή λογοκλοπής, η Πτυχιακή Εργασία θα μηδενίζεται και ο φοιτητής αναλαμβάνει νέο θέμα με νέο επόπτη.

Σε περίπτωση επανάληψης της λογοκλοπής ο φοιτητής παραπέμπεται στο Πειθαρχικό Συμβούλιο του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής.

3.9. Αρχείο πτυχιακών εργασιών

Η Γραμματεία τηρεί αρχείο των εγκεκριμένων θεμάτων πτυχιακών εργασιών, καθώς και των εγκρινόμενων πτυχιακών εργασιών. Επίσης παραλαμβάνει ένα αντίγραφο της εργασίας σε ηλεκτρονική μορφή (CD ROM) και μεριμνά για την αποστολή του στη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, όπου διατηρείται αρχείο πτυχιακών εργασιών σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον νόμο. Η αποστολή γίνεται σε μηνιαία βάση.